

Eduskunnan hallintovaliokunta

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

Viite: HE 16/2025 vp; Hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

1 Lausuntopyyntö

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi sen toimeenpanoon ja voimaantuloon liittyen.

Hallituksen esityksessä uudeksi rahapelilain on ehdotettu, että laki tulisi voimaan porrastetusti. Toimiluvan hakemista ja toimiluvan myöntämisen edellytyksiä, toimilupamenettelyyn liittyviä viranomaisen tiedonsaantioikeuksia ja yksinoikeustoimiluvasta valtiolle maksettavaa korvausta koskevat rahapelilain säännökset on ehdotettu tulevan voimaan vuoden 2026 alusta lukien. Muutoin uusi rahapelilaki tulisi pääosin voimaan 1.1.2027, jolloin toimiluvanvarainen rahapelitoiminta voisi käynnistyä siltä osin, kuin toimilupia olisi siinä vaiheessa myönnetty.

2 Lausunto

2.1 Yleistä

Poliisihallitus on valmistautunut uudesta rahapelilaista aiheutuviin muutoksiin hallituksen esityksessä ehdotettujen voimaantuloaikojen mukaisesti ja suunnitellut tarvittavat toimenpiteet toimilupamenettelyn käynnistämiseksi 1.1.2026 alkaen.

Toimilupamenettelyn käynnistäminen edellä mainitun aikataulun mukaisesti on arvion mukaan mahdollista. Hallituksen esityksen käsittelyn siirtymisellä ja sitä myötä lain hyväksymisen myöhästymisellä on kuitenkin odotettavissa olevia vaikutuksia lupa- ja valvontatoiminnan tehokkaaseen käynnistämiseen, sillä osa toimenpiteistä voidaan toteuttaa vasta lain hyväksymisen jälkeen. Jotta toimilupamenettely voitaisiin käynnistää hallitusti, lain hyväksymisen ja vuoden 2026 voimaantulon välille tulisi jäädä riittävästi aikaa. Riittävänä aikana voidaan pitää noin kahden kuukauden ajanjaksoa.

2.2 Lain voimaantulon vaikutukset tietojärjestelmiin

Uuteen rahapelijärjestelmään siirtyminen edellyttää tietojärjestelmä uudistuksia, jotka koostuvat toimilupahallintajärjestelmästä, peliestojärjestelmästä ja nykyisen valvontajärjestelmän muutoksista. Jotta toimilupahakemuksia voitaisiin vastaanottaa sähköisesti

vuoden 2026 alusta, tulee toimilupahallintajärjestelmän asiointiosuuden olla valmiina siten, että hakemusten vastaanotto ja käsittely on mahdollista.

Toimilupahallintajärjestelmä hankitaan KEHA-keskukselta, joka tulee tuottamaan ja ylläpitämään tietojärjestelmäpalveluja Lupa- ja valvontavirastolle. Toimilupajärjestelmä tullessaan ottamaan käyttöön vaiheittain. Siirtymävaiheen aikana, jolloin Poliisihallitus toimii ehdotetun rahapelilain nojalla toimivaltaisena toimilupaviranomaisena vuoden 2026 loppuun saakka, toimilupahakemusten käsittelyssä käytetään Poliisihallituksen omaa asiantuntijajärjestelmää. Toimilupahallintajärjestelmää kehitetään siirtymävaiheen aikana, jonka jälkeen järjestelmän on tarkoitus olla kokonaisuudessaan valmis ja käytössä Lupa- ja valvontavirastossa vuoden 2027 alusta alkaen.

Poikkeuksellisen nopeasta toimeenpanoaikataulusta huolimatta toimilupahallintajärjestelmän sähköinen asiointipalvelu hakemusten lähettämistä ja vastaanottamista varten on mahdollista saada suunnitellusti käyttöön vuoden 2026 alusta alkaen. Lain voimaantulon siirtäminen myöhäisemmäksi lisäisi kuitenkin varmuutta sähköisen asiointipalvelun käyttöönotolle. Lisäaika mahdollistaisi asiointiosuuden testauksen sekä tarvittavat valmistelutoimenpiteet ennen sen käyttöönottoa, mikä parantaisi toimilupamenettelyn sujuvuutta ja varmistaisi sen oikea-aikaisen ja tehokkaan käynnistämisen.

2.3 Lain voimaantulon vaikutukset uusiin henkilöresursseihin

Poliisihallitus on valmistellut tarvittavat henkilöresurssien lisäykset toimilupien alkuvaiheen käsittelyä varten. Kyse on uusista lakisääteisistä tehtävistä, jotka perustetaan osana uuden rahapelijärjestelmän toimeenpanoa. Uudet virat voidaan kuitenkin täyttää vasta lain hyväksymisen jälkeen.

Toimilupamenettelyn käynnistämisen sujuvoittamiseksi voidaan pitää tarkoituksenmukaisena, että uudet henkilöresurssit olisivat käytössä ennen lain voimaantuloa. Arvion mukaan neuvonnan tarve on merkittävä heti toimilupamenettelyn alkaessa. Vertailukohteenä voidaan pitää Ruotsia, jossa ensimmäisen viikon aikana valvontaviranomaiselle saapui 25 toimilupahakemusta. Tätä voidaan pitää huomattavana määränä hakemusten kokonaismäärään kolmen ensimmäisen kuukauden aikana (yhteensä 67 hakemusta). Henkilöresurssien täydentäminen ennen lain voimaantuloa olisi siten tarpeen neuvonta-tehtävissä, joissa toimijoille annetaan ohjeistusta ja tukea toimilupahakemuksiin liittyvissä kysymyksissä. Henkilöresurssien täydentäminen hyvissä ajoin ennen lain voimaantuloa sujuvoittaisi myös hakemusten käsittelyn aloittamista hakemusten saapumisen jälkeen. Lisäksi se mahdollistaisi uuden henkilöstön riittävän perehdyttämisen varmistuen toiminnan käynnistämisen tehokkuuden.

2.4 Lain voimaantulon vaikutukset toimijoille

Esitykseen uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi laiksi on ehdotettu sisällytettäväksi valvontaviranomaiselle määräyksenantovaltuuksia. Toimiluvanhakijoita ja -haltijoita velvoittavat tekniset määräykset tulee ilmoittaa Euroopan komissiolle erillisessä menettelyssä.

Valvontaviranomaisen määräyksenantovaltuuksiin kuuluvien teknisten määräysten valmistelussa on pääosin pysytty aikataulussa. Arvion mukaan viimeiset määräykset saadaan luonnoksena julki alkuvuoden 2026 aikana, kun valvontajärjestelmän kehitys on edennyt riittävän pitkälle. Toimijoiden oikeusvarmuuden kannalta olisi siten tavoiteltavaa, että tulevien määräysten keskeiset sisällöt olisivat yleisesti saatavilla ennen toimilupamenettelyn voimaantuloa, jotta markkinoille pyrkivillä toimijoilla olisi tieto viranomaisen edellyttämistä vaatimuksista. Lisäksi ohjeiden ja uusien verkkosivujen julkaisulle olisi tavoiteltavaa varata riittävästi aikaa, jotta ne olisivat asianmukaisesti toimijoiden saatavilla ennen lain voimaantuloa. Lain voimaantuloajan myöhäistämällä voidaan nähdä olevan toimiluvanhakijoiden kannalta myönteisiä vaikutuksia.

2.5 Lopuksi

Toimilupamenettelyä koskevien säännösten voimaantulon siirtäminen eduskuntakäsittelyn etenemisen mukaan ei arvion mukaan aiheuttaisi välittömästi tarvetta tarkastella toimiluvanvaraisen rahapelitoiminnan käynnistämisen ajankohtaa. Arvio on, että Poliisihallitus tarvitsisi noin 10 kuukautta toimilupahakemusten käsittelemiseksi ja tietojärjestelmien integraatioihin, mikäli hallituksen esityksessä kuvatulla tavalla toimilupaa tulee hakemaan joitakin kymmeniä rahapeliyhtiöitä. Toimiluvan hakemisen tulisi tässä tilanteessa olla mahdollista viimeistään 1.3.2026, jotta pääosa toimilupahakemuksista olisi käsitelty ja tarpeelliset tietojärjestelmien integraatiot toteutettu 1.1.2027 mennessä.

Laura Rinne, Hankepäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 23.10.2025 klo 11:54. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Eduskunnan hallintovaliokunta

Tiedoksi

Poliisihallitus / Esikunta

Poliisihallitus

Arpajaishallinto

Konepajankatu 2, PL 50, 11101 Riihimäki

Puhelin +358 295 480 181, poliisi.fi